

XXV.

Betænkning

over

Forflag til Lov om Fæstes Dvergang til Selveindom.

(Afgivet af Folkethingets Udvalg).

Det af Folkethinget nedsatte Udvalg til at tage det indbragte Forflag til Lov om Fæstes Dvergang til Selveindom under Dverveilelse, har paa Foranledning af et af sammes Medlemmer midlertidig forhandlet om et Grundlag for en saadan Lov, der var væsentlig forskjellig fra det, hvorpaa det foreliggende Udkast er bygget. Det udtaltes nemlig strax, i det første Møde Udvalget afholdt, af dets Medlem, Lutetn, at han, efter sin Betragtning af Sagen, ikke vilde kunne gaae ind paa nogen som helst Lov, der fremkaldte Fæstegodsets Dvergang til Selveindom imod Eierens Villie. Paa den anden Side erkjendte han, saavel med Hensyn til den constitutionelle Udviklings heldige Gang, som med Hensyn til Godseiernes statsborgerlige Stilling, det Onkelige af, at Fæsteforholdet kunde ordnes paa en begge Parter tilfredsstillende Maade. Han troede imidlertid ikke dette muligt, med mindre et hertil sigtende Forflag tilbød Godseierne Fordele, som, om de end ei kunde ansees som et tilstrækkeligt Bedrag for de af dem gjorte Indrømmelser, dog, i Forbindelse med den Omstændighed derved at have bidraget til at gjøre Ende paa denne uhyggelige Kamp om Fæstevæsenet, samt at være kommet et almindeligt Onske imøde, maatte formaae dem til at modtage Forflaget ikke som en Tvangsløve, men som en Dverenskomst. At dette virkelig vilde blive Tilfældet, derfor turde han ikke indstaae, og udbad han sig, at det af ham gjorte Forflag kun maatte betragtes som hans egen personlige Mening.

Lagaard erklærede sig i det Væsentlige enig med Lutetn, idet han dog indskrænkede sin Modstand mod en Tvangsløve til, at han for Tiden ikke kunde tilraade nogen Lov, som fremtvang Ophævelsen af de nu bestaaende Contractsforhold, og forøvrigt fastholdt den Mening, at en Lov, som paa en onskelig Maade skulde afgjøre denne Sag, alene kunde forelægges af Regjeringen.

Udvalgets øvrige Medlemmer gif gjerne ind paa den tilbudte Forhandling, og Resultatet af samme var Udsærdigelsen af følgende Skrivelse til Indenrigsministeren:

Undertegnede, som ere valgte af Folkethinget til at afgive Betænkning over den indbragte Lov om Fæstes Dvergang til Selveindom, ere Alle enige om, at det er af Bigtighed, at denne Sag faaer en endelig Afgjorelse, og vi ere derhos udsærdigede fra den Forudsætning, at Regjeringen ikke vilde modsætte sig en saadan Afgjorelse, naar Forflag til samme forelaa, som en Art Dverenskomst mellem de modstridende Interesser og Meninger. Det er kun under denne Forudsætning, at vi have søgt ved gjenfærdig Indrømmelse at tilveiebringe Enighed i Udvalget; dersom denne Forudsætning skulde være falst, dersom Regjeringen modsætter sig det Forflag, om hvis Grundtræk vi ere blesne enige, da er det en Selvfølge, at enhver